

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudkyně Lenky Kaniové a soudce Petra Pospíšila v právní věci žalobkyně: **JASA trans s.r.o.**, se sídlem Křižíkova 2081, Benešov, zastoupena JUDr. Martinem Vychopeněm, advokátem se sídlem Masarykovo náměstí 225, Benešov, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 7. 2021, č. j. 22865/21/5300-21441-708460, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 22. 5. 2025, č. j. 43 Af 27/2021 - 52,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobkyni **se vrací** soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5 000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do rukou jejího zástupce JUDr. Martina Vychopeně, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Finanční úřad přiznal žalobkyni, na základě soudem dříve zrušených platebních výměrů a souvisejícímu uplynutí prekluzivní lhůty pro stanovení daně, dvěma rozhodnutími úrok z vratitelného přeplatku vzniklého z odpočtu daně za období březen 2012 a únor 2013 (§ 115 odst. 5 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění do 31. 12. 2020). K odvolání žalobkyně žalovaný částečně rozhodnutí změnil, nicméně ve zbytku prvostupňová rozhodnutí potvrdil.

[2] Toto rozhodnutí žalovaného zrušil Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 27. 9. 2022, č. j. 43 Af 27/2021 - 28, jelikož závěr daňových orgánů ohledně konce doby úročení považoval za nesprávný. Tento rozsudek, po sjednocení judikatury (usnesení rozšířeného senátu ze dne 5. 2. 2025, č. j. 1 Afs 231/2022 - 44, č. 4670/2025 Sb. NSS), zrušil ke kasační stížnosti žalovaného Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 28. 3. 2025,

č. j. 1 Afs 231/2022 - 55. Přitom krajský soud závázal tím, že „[p]okud žalobce neučiní v dalším řízení procesní úkon, jímž by disponoval řízením [...], pak krajský soud s ohledem na shora uvedené závěry žalobu zamítne“ (bod 20 citovaného rozsudku).

[3] Krajský soud následně nyní napadeným rozsudkem žalobu zamítl (body 28 a 29 napadeného rozsudku).

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností, v níž navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Stěžovatelka poukázala na to, že v projednávané věci došlo k tomu, že navzdory včasnému uplatnění nadměrných odpočtů DPH tyto nebyly správcem daně v prekluzivní lhůtě stanoveny. Jakkoliv podle předchozích závěrů nelze po uplynutí prekluzivní lhůty stanovovat daň fikcí v souladu s řádným daňovým přiznáním, nelze takové uplynutí zaviněné správcem daně přičítat k tíži stěžovatelce. Jde o důsledek výkladu v předchozích rozhodnutích ve věci, které stěžovatelka má za formalistické, v rozporu se smyslem právní úpravy a ústavním pořádkem.

[6] Stěžovatelka dále rozporovala možnost domáhat se nápravy prostřednictvím náhrady škody za nesprávný úřední postup. Požadovaný úrok totiž není škoda a tento postup je zcela nesystémový, jelikož o nároku rozhoduje v řízení ministerstvo a případně civilní soudy.

[7] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Nejvyšší správní soud se předně zabýval přípustností kasační stížnosti s ohledem na to, že věc je u kasačního soudu již podruhé. Dospěl k tomu, že kasační stížnost je nepřípustná.

[9] Podle § 104 odst. 3 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), platí, že *[k]asační stížnost je dále nepřípustná proti rozhodnutí jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.*

[10] U přípustnosti opakovaných kasačních stížností rozšířený senát dovodil, že ze zákazu opakované kasační stížnosti platí výjimky též pro případy, v nichž kasační soud zrušil rozhodnutí soudu pro procesní pochybení, nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí (usnesení rozšířeného senátu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165, č. 2365/2011 Sb. NSS, bod 24). Nicméně nepřípustnosti kasační stížnosti nebrání, že předchozí a následnou kasační stížnost podali rozdílní účastníci řízení. Jestliže rozhodnou otázku již Nejvyšší správní soud plně vyřešil k předchozí kasační stížnosti jiného účastníka, mohou ostatní účastníci řízení namítat pouze to, že se krajský soud neřídil závazným právním názorem (rozsudek NSS ze dne 7. 3. 2025, č. j. 3 Azs 64/2024 - 30, bod 11; usnesení NSS ze dne 2. 7. 2025, č. j. 10 Afs 66/2025 - 60, body 14 a 15; či náleží ÚS ze dne 2. 7. 2019, sp. zn. III. ÚS 926/19, bod 23).

pokračování

[11] Smyslem této úpravy je, aby se kasační soud opakovaně nezabýval věcmi, ke kterým již jednou svůj právní názor vyslovil, a to za předpokladu, že se krajský soud tímto názorem řídil. Ostatně vysloveným právním názorem je v řízení o opakované kasační stížnosti vázán i sám Nejvyšší správní soud, jelikož „o překonání kasačně závazného právního názoru přitom nelze usilovat ani předložením věci rozšířenému senátu“ (usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 2. 2022, č. j. 1 Azs 16/2021 - 50, č. 4321/2022 Sb. NSS, bod 38 a judikatura tam citovaná).

[12] Ani kasační závaznost není absolutní. Jak uvedl rozšířený senát, „[l]ze ji prolomit v případě změny skutkových či právních poměrů a dále při podstatné změně judikatury, a to na úrovni, kterou by byl krajský soud i každý senát Nejvyššího správního soudu povinen akceptovat v novém rozhodnutí. Tak by tomu bylo v případě, že jinak o rozhodné právní otázce uvážil Ústavní soud, Evropský soud pro lidská práva, Soudní dvůr EU, ale i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v řízení podle § 17 s. ř. s., případně že by bylo k rozhodné otázce přijato stanovisko pléna či kolegia podle § 19 s. ř. s. To vše za situace, že by se tak stalo v mezidobí mezi opakovaným rozhodováním Nejvyššího správního soudu v téže věci“ (usnesení rozšířeného senátu č. j. 1 Azs 16/2021 - 50, bod 41).

[13] Žádná z uvedených výjimek není dána. Stěžovatelka rozporuje předchozí závěr Nejvyššího správního soudu v kasačním rozsudku, stejně jako závěr předcházejícího rozhodnutí rozšířeného senátu. Závěry učiněné v těchto rozhodnutích ale není možné v nynějším řízení zpochybnovat a překonávat.

[14] Stěžovatelka sice poukazuje na nedávnou judikaturu Ústavního soudu (nález ze dne 20. 2. 2025, sp. zn. I. ÚS 2293/23), nicméně ani ta v projednávané věci nerelativizuje kasační závaznost. Předchozí rozsudek Nejvyššího správního soudu, který v této věci obsahuje kasačně závazný názor, byl vydán dne 28. 3. 2025, tj. až po odkazovaném nálezu Ústavního soudu. Ten se sice rovněž zabýval otázkou náhrady škody podle zákona č. 82/1998 Sb. v konkurenci s úroky (z nesprávně stanoveného cla), avšak v odlišném právním a skutkovém kontextu, než je případ stěžovatelky. Nejsou tedy splněny ani podmínky pro prolomení předchozího závazného právního názoru rozšířeného senátu a na něj navazujícího rozhodnutí prvního senátu v této věci.

[15] Nejvyšší správní soud v předchozím rozsudku zavázal krajský soud k tomu, aby v případě, že žalobkyně (nyní stěžovatelka) neucíní úkon disponující s řízením, žalobu zamítl (bod [2] tohoto usnesení). Stěžovatelka na podané žalobě výslovně trvala (bod 17 napadeného rozsudku) a krajský soud zcela v souladu s tímto závazným právním názorem žalobu zamítl. To stěžovatelka ostatně ani nerozporuje a pouze polemizuje s předchozími závěry. To je ovšem nepřipustné.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Stěžovatelka v kasační stížnosti nerozporovala soulad postupu krajského soudu s dřívějším kasačním názorem Nejvyššího správního soudu, ale argumentuje přímo proti závaznému kasačnímu názoru. Takový postup není možný, kasační stížnost je podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. nepřipustná a jako takovou ji Nejvyšší správní soud odmítl [§ 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona].

[17] O náhradě nákladů řízení kasační soud rozhodl podle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jelikož kasační stížnost byla odmítnuta. Ze stejného důvodu vrátil stěžovatelce uhrazený soudní poplatek za podání kasační stížnosti (§ 10 odst. 3 věta poslední zákona 549/1991 Sb., o soudních poplatcích).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. července 2025

Ivo Pospíšil
předseda senátu